

Bemærkninger til forslaget

Generelle bemærkninger

Behovet for en socialreformkommission er efter forslagsstillernes opfattelse oplagt i lyset af de nye samfundstræk. På en række områder er samfundsforholdene i dag ganske anderledes end ved bistandslovens ikrafttræden for 20 år siden i 1976. Massearbejdsløsheden og den kroniske udstødelse er i dag vilkår, som ikke eksisterede i midten af 70'erne. Det samme gælder den voksende polarisering mellem de forskellige samfundsgrupper, som man ser på såvel børneområdet som voksen- og ældreområdet. Endelig er der i de forløbne 20 år gennemført en vidtgående decentralisering, der efterlader et behov for at gennemtænke decentraliseringens muligheder og begrænsninger.

Siden bistandslovens vedtagelse i 1974 er loven blevet ændret over 100 gange – hver gang uden en forudgående og mere grundlæggende debat om, hvad man vil med dette samfunds underste sikkerhedsnet. Og meget tyder på, at samme forløb vil gentage sig i forbindelse med denne lovændring, der oven i købet af Socialministeriet er lanceret som værende en gennemgribende revision. Men der er efter forslagsstillernes opfattelse brug for mere end blot en revision.

Mandag den 4. november 1996 udløb høringsfristen for Socialministeriets udkast til ny bistandslov, og man kan allerede nu konstatere, at de negative røster langt overskygger de positive. Allerede i starten af oktober præsenterede de faglige organisationer, bl.a. Socialrådgiverforeningen og Socialpædagogerne Landsforbund, en meget skarp kritik. Forslagsstillerne må sammen med de pågældende fagforbund konstatere, at bistandsudspillet helt oplagt er lavet af en embedsmandsgruppe i lukkethed og uden inddragelse af nogle af de mange faggrupper, der dagligt administrerer bistandslovgivningen, og uden at spørge de lokalpolitikere, der skal føre lovgivningen ud i livet i kommunerne.

LO har i sit høringssvar leveret en meget præcis kritik af regeringens bistandsudkast. I indledningen til høringssvaret skriver LO bl.a. følgende:

»Generelt er det LO's opfattelse, at der med lovudkastet ikke er taget hånd om de grundlæggende pro-

blemer. Lovforslaget er lagt op som en revision, men efter vores opfattelse er der behov for en grundlæggende reform af hele bistandssystemet; en reform, der rækker ind i det næste årtusinde.

Vi finder i den forbindelse processen omkring udarbejdelsen af lovudkastet forkert. Vi stiller os undrende overfor, hvorfor vi ikke, som det var tilfældet i arbejdet omkring førtidspensionsrapporterne, på et langt tidligere tidspunkt sammen med andre relevante samarbejdspartnere er blevet medinddraget i processen.«

På den baggrund foreslår LO:

»at der nedsættes et udvalg, som har til opgave at skabe rammerne for en grundlæggende reform af hele bistandssystemet. LO finder det både naturligt og nødvendigt, at fagbevægelsen deltager i et sådant udvalgsarbejde.

En grundlæggende reform af bistandssystemet skal efter LO's opfattelse have det overordnede sigte at skabe sammenhængende rammer for den enkelte. Dette skal ske ved at skabe sammenhæng mellem social-, sundheds-, uddannelses- og arbejdsmarkedspolitikken.

Det skal være et grundlæggende princip at anvende helhedsbetragtninger, og udgangspunktet for det sociale arbejde må være den forebyggende og tidligt opfølgende indsats, som der efter vores opfattelse er lagt alt for lidt vægt på i lovforslagene.«

Forslagsstillerne deler også kritikken af ansvarsdiskussionen, som ifølge LO har en ubehagelig tendens til altid at pege nedad på de svage grupper:

»Der er med lovudkastet til ny bistandslov lagt op til, at den enkelte skal påtage sig ansvaret for sit eget liv. Men hvordan havde man forestillet sig, at folk, der i dag ligger ned, skulle kunne rejse sig i morgen uden hjælp, og uden at der er skabt muligheder herfor, blot fordi man fra politisk hold nu har besluttet sig til, at sådan skal det være. Som det er i dag, er systemerne indrettet, så ingen påtager sig ansvaret.

LO finder det i den forbindelse uheldigt, når der i den grad, som det første i lovudkastet, lægges vægt på de sociale klienters eget ansvar for at blive selvforsørgende. Samfundet og dets institutioner, lokalområ-